proLékaře.cz | 11.9.2026

Editorial

Angiologie

P. Havránek
Interní oddělení Nemocnice České Budějovice

Angiologie patří k těm oborům medicíny, které se rozvíjejí bouřlivým tempem. V současné době zažíváme klinické uplatnění dlouholetého výzkumu nových antikoagulancií, které zásadně mění lety zažitou klinickou praxi. Také nové technické možnosti změnily vyšetřovací algoritmy a přinesly nové pohledy na etiopatogenezi některých nemocí.

Do tohoto čísla jsme mohli zařadit jen některá z témat, která moderní angiologie zpracovává. Mimo zůstala zatím celá oblast patologie karotických tepen, končetinové ischemie, mikrocirkulace, cévních zánětů a řada dalších. Věřím ale, že články, které dostáváte do ruky, představí dostatečně jednotlivá onemocnění, okruhy chorob a moderní terapie tak, aby to zaujalo internisty, kardiology i širší lékařskou veřejnost. Témata jsou zpracována odborníky, kteří představují špičku v daném oboru.

Pacienti s chronickým žilním onemocněním dolních končetin jsou každodenními návštěvníky ordinací praktiků a internistů. Článek doc. Musila z Olomouce připomene klasifikaci těchto chorob a dnešní užívanou terminologii. Interní ambulance, které provádějí ultrazvuková vyšetření, jsou často zavalena požadavky typu "Prosím o vyšetření cév DK, pacient udává bolesti". Připomenutí vhodných indikací k vyšetření s uvedením toho, kdy se o přístrojovou techniku nemusíme opírat, by mohlo přetíženým ambulancím ulevit. Přehledně je zpracován pohled na konzervativní terapii. Invazivní léčbu představí doc. Herman z II. chirurgické kliniky v Olomouci.

Méně obvyklou tématiku zpracovává angiolog MUDr. Holý z Českých Budějovic. Věnuje se syndromu pánevní kongesce. Toto často přehlížené onemocnění trápí mnoho mladých žen, které s různou symptomatologií putují mezi různými odborníky. Cesta k diagnóze pak trvá zbytečně dlouho. Článek přináší celistvý pohled na problematiku, uvádí možnosti diagnostiky s důrazem na možnosti ultrazvukového vyšetření i dnešní rozvíjející se invazivní terapii, endovaskulární intervenci, která může téměř zázračně odstranit úporné, vleklé obtíže postižených žen.

Opomíjenou problematikou je i povrchová žilní trombóza, kde jsou terapeutické rozpaky velmi časté, mezi praktiky i internisty. Současný pohled a moderní odpovědi dává článek doc. Hirmerové z Plzně.

Na výsluní pozornosti se dostala hluboká žilní trombóza (HŽT) díky moderním možnostem léčby žilního tromboembolizmu. Téma zpracovala se shrnutím všech podstatných skutečností, platných do dnešního dne, doc. Karetová z Prahy. Zaměřila se pochopitelně na současné postavení nových antikoagulancií v této oblasti. Možnosti jednoduché léčby, vedené perorálními preparáty, platné pro žilní trombózu přesahují i do oblasti terapie plicní embolie u hemodynamicky stabilních nemocných. Stále si musíme připomínat, že až 30 % nemocných s HŽT má němou plicní embolii, která vede často k rekurenci. Poměr prospěch/riziko při této léčbě vyznívá ve prospěch všech nových preparátů, které máme dnes k dispozici a které článek zmiňuje. Zásadní je otázka bezpečnosti nové terapie. Na tu máme ve světle publikovaných studií již dostatek pozitivních odpovědí. Mnoho námětů k diskusi ale zbývá, hlavně účelnost prodloužené terapie a prevence recidivy tromboembolické příhody. Přibývá argumentů pro prodlouženou léčbu. Ve vývoji jsou antidota pro jednotlivé skupiny preparátů, které možná zvýší náš pocit bezpečnosti při použití nových antikoagulancií. Vzhledem k tomu, že žilní tromboembolizmus je v Evropě stále významnou příčinou úmrtí, které podlehne na kontinentu ročně víc než půl milionu lidí, musíme nové možnosti léčby přivítat a co nejrychleji uvést do praxe. Velkým problémem i do budoucna zůstávají naši běžní pacienti v interních ambulancích, s nádorovým onemocněním na chemoterapii, s neurologickým postižením s parézou a kombinací rizikových faktorů, ale i tady svítá naděje ve světle nových studií. Přibývá nemocných, kteří jsou při zvážení správné indikace léčeni ambulantně, aniž by se zvýšil počet komplikací. Erektilní dysfunkce, která je hlavním tématem kardiologické části tohoto čísla, je také stále častěji předmětem diskuse ošetřujících lékařů a pacientů. Jistě je to dopad rozšířených možností účinné farmakoterapie, kterou přehledně představuje prof. Bultas z Prahy.

Věřím, že články čísla KRIM, které se Vám dostává do rukou, Vás potěší stejně jako mě a rozšíří náš pohled na zmíněné okruhy nemocí.

prim. MUDr. Pavel Havránek
www.nemcb.cz
havranek@nemcb.cz